

STŘEDISKO VÝCHOVNÉ PÉČE BRNO
Odloučené pracoviště Veslařská 252, 637 00 Brno

VÝROČNÍ ZPRÁVA

za školní rok 2021/2022

telefony

ambul.: 543 216 685 , 722 952 499
vedoucí SVP : 722 930 411

web, e-mail

www.strediskobrno.cz
svpbrno@svpbrno.cz

- 1. Základní údaje o Středisku výchovné péče**
- 2. Charakteristika Střediska výchovné péče**
- 3. Ambulantní program SVP**
- 4. Celodenní program SVP**
- 5. Internátní program SVP**
- 6. Údaje o klientech SVP**
- 7. Údaje o pracovnících SVP**
- 8. Údaje o dalším vzdělávání zaměstnanců SVP**
- 9. Údaje o aktivitách a spolupráci SVP s dalšími odbornými institucemi**
- 10. Závěr**

1. Základní údaje o Středisku výchovné péče

Název zařízení : Dětský diagnostický ústav, středisko výchovné péče, základní škola a školní jídelna, Brno, Hlinky 140, Brno 603 69

Adresa : Veslařská 252, Brno 637 00
tel.: 543 216 685, 722 925 499
e-mail: svpbrno@svpbrno.cz

Právní forma : Příspěvková organizace

IČO : 62158384

Zřizovatel : MŠMT – Karmelitská 7 , 118 12 Praha

Ředitel : Mgr. Martin Holý

Vedoucí SVP : Mgr. Bohdan Čermák od 1. 1. 2010

Části SVP : 1. ambulantní program
2. celodenní program

2. Charakteristika Střediska výchovné péče

Středisko výchovné péče Brno (dále jen středisko) poskytuje ambulantní, celodenní a všestranně preventivní výchovnou péči a psychologickou pomoc dětem a mládeži s rizikem či projevy poruch chování a negativních jevů v sociálním vývoji a též dětem propuštěným z ústavní výchovy při jejich integraci do společnosti. Tato péče je zaměřena na odstranění či zmírnění již vzniklých poruch chování a na prevenci vzniku dalších vážnějších výchovných poruch a negativních jevů v sociálním vývoji žáků, pokud u nich nenastal důvod k nařízení ústavní výchovy nebo uložení ochranné výchovy. Dále se tato péče rozšiřuje také na rodiny těchto dětí, respektive na zařízení, která rodinu nahrazují.

Pracovníci střediska poskytují konzultace, odborné informace a pomoc zákonným zástupcům, pedagogickým pracovníkům škol a školských zařízení v oblasti výchovy a vzdělávání žáků s rizikem či s projevy poruch chování. Ke své práci používají psychologické, speciálně pedagogické, výchovné a vzdělávací metody a postupy.

Základním principem SVP je svobodné rozhodnutí klienta a zákonných zástupců při volbě druhu poskytované péče. Cílovou skupinou jsou děti a mládež spolu se svými rodinami, u nichž probíhá školní výuka.

SVP Brno se profiluje v rámci školského systému na první a druhý stupeň školní. Programy jsou koncipovány v celodenním oddělení pro první stupeň klienta s možným přesahem k sedmému ročníku.

Ambulantní program je připraven pro všechny klienty bez rozdílu věku.

3. Ambulantní program

Ambulantní program je určen pro děti a rodiče v situacích, kdy potřebují pomoci s řešením výchovných problémů, které se jim nedaří zvládat samostatně. Důraz je kladen na spolupráci s celou rodinou.

Ambulantní péče může mít podobu jednorázové intervence nebo dlouhodobější spolupráce dle vzájemné dohody. K zahájení spolupráce není nutné žádné speciální doporučení. Pracujeme s dětmi již v předškolním věku až po mládež směřující k dospělosti. Od školního roku 2021/2022 se zaměřujeme zejména na děti mladšího školního a předškolního věku.

Ambulance je základem systému, na kterém je postaven chod zařízení. Bez doporučení ambulantního oddělení nemůže dítě nastoupit do celodenního či pobytového programu. Práce s klienty se orientovala zejména na tyto oblasti:

- jednorázová a dlouhodobá intervenční péče
- psychologická a speciálně pedagogická diagnostika
- edukace, poradenství
- terapeutická péče
- speciálně pedagogická péče
- krizová intervence
- depistážní a prezentační činnost
- následná péče po absolvování celodenního programu

Při práci v ambulanci vždy vycházíme z aktuálních potřeb klienta, jeho možností, abychom podpořili jeho další rozvoj, pomohli odstranit bariéry, které mu tento rozvoj ztěžují. Nastavení cílů ambulantní péče probíhá na začátku práce s klienty ve formě individuálního výchovného plánu - ten zohledňuje potenciál dítěte a rodiny ke změně a vážnost výchovných problémů. Klademe velký důraz i na emoční aspekty rodinných problémů.

Na chodu ambulance se ve školním roce podíleli dva speciální pedagogové, dva psychologové, sociální pracovníce a vedoucí SVP.

V našem středisku jsme ve školním roce 2022/2023 navázali spolupráci s 283 klienty. Z toho celodenním programem prošlo 19 klientů mladšího školního věku.

Loňský školní rok byl ovlivněn dozvuky uzavírání škol v předchozích letech. Zvýšení intenzity potíží v chování dětí se objevovalo často v souvislosti s předchozí domácí výukou. I přesto, že školní rok proběhl bez nařízení plošných lockdownů, tak téma rozpadu hranic a obtíží pramenících ze ztráty sociálního kontaktu bylo poměrně časté. V listopadu roku 2021 jsme museli řešit potíže s budovou na Veslařské 252 a část ambulance se přestěhovala do nových prostor v areálu MŠ, ZŠ a SŠ Kamenomlýnská na adrese Kamenomlýnská 2. Z tohoto důvodu byla ambulantní péče poskytována krátkou dobu pouze online. Od prosince 2021 je ambulantní péče poskytována v obou budovách.

Klienti střediska výchovné péče nejčastěji docházejí s tématy týkající se školní docházky (např. záškoláctví, šikana, neplnění školních povinností, neúspěch v sociální interakci, nerespektování pravidel apod.), rodinného prostředí (např. vztahy v rodině, komunikace, neplnění povinností apod.) a osobnosti dítěte, zneužívání návykových látek a prekriminální a kriminální chování.

V rámci skupinové ambulantní práce prošlo tímto programem pod vedením PhDr. Kateřiny Jírů a Mgr. Martina Štěpanovského 19 klientů. Děti postupně absolvovali 12 seberozvojových sezení.

4. Celodenní program

Celodenní program je koncipován pro děti prvního stupně s možným přesahem do sedmého ročníku. Práce s dětmi nižšího věku umožňuje zasáhnout dříve do problematických oblastí a pomoci jim osvojit si správné vzorce chování.

Osvědčenou zpětnou vazbou pro děti bylo barevné hodnocení. Na tuto stěžejní část navazovalo i dílčí hodnocení individuálních cílů nebo osobní hodnocení povedených momentů samolepkou. Barevné hodnocení doplněné slovním komentářem bylo zaznamenáváno do deníků dětí. Jejich přínos oceňují rodiče i pracovníci SVP. Fungují jako cenný doplněk pro dokreslení obrazu ze školy, odpoledního programu i domova.

V kontaktu dětí i pracovníků s kmenovými školami bylo nutné respektovat aktuální pravidla epidemiologické situace, návštěvy škol však nebyly omezeny nějak výrazně, proto i tři dny v kmenové škole, které se již staly součástí programu, mohla většina dětí absolvovat.

V uplynulém školním roce došlo k většímu propojení mezi vyučující a rodinami a také k navázání intenzivnější komunikace s kmenovými školami, třídními vyučujícími.

Komplikací bylo vystěhování se z místa pracoviště na měsíc listopad a následná online výuka s částí klientů, část jich navštěvovala svoji kmenovou školu. Zde je rozložení dětí do jednotlivých ročníků během školního roku (1 x 2. třída, 9 x 3. třída, 2 x 4. třída, 7 x 5. třída). Spolupráce se školami byla uskutečňována telefonicky a prostřednictvím emailové komunikace. O práci střediska projevovali zájem výchovní poradci i třídní učitelé, někteří z nich středisko osobně navštívili. Vyučující střediska sděluje kmenovým školám jak průběžné hodnocení žáků, tak i dosažené výsledky v závěru pobytu.

Na kladných výsledcích má významný podíl větší komunikace a názornost práce s dětmi i v domácím prostředí při plnění úkolů, chystání si školních věcí. Díky komunikaci v deníku byly reakce rychlejší, smysluplnější. Některé děti využily pomoc asistenta pedagoga přímo ve třídě nebo s ním odešly do vedlejší třídy, aby se mohly lépe soustředit na práci a procvičování. Do střediska často přicházejí děti s velkými nedostatky v pracovních návycích, v učivu. V těchto případech se mnohdy daří vrátit klientovi ztracenou sebedůvěru a motivaci do další školní práce. Vyžaduje to však důsledný individuální přístup s podporou a motivací.

Všechny děti se ke své práci vyjadřují na dílčích hodnoceních, a pokud se jim celý týden daří, jsou na komunitním setkání oceněny (propiska, tužka, zvýrazňovač, bloček...). Školní úspěchy tak mají významný podíl na práci s celým rodinným systémem i širším okolím. Odrážejí se také na celkovém nastavení a sebevědomí dítěte.

Neméně důležitou složkou programu je oblast volnočasová, kterou zajišťují vychovatelé v rámci odpoledních vychovatelských bloků. Aktivita v této oblasti jsou cílené na rozvoj zájmové činnosti, sociálních kompetencí a na osobnostní růst dítěte. Kromě výchovně vzdělávacích a zájmových činností jsou součástí programu i terapeutické aktivity. Dvakrát týdně byly v tomto roce realizovány rozvojové skupiny v rozsahu 60 a 90 minut + komunita, kratší skupiny pak každodenně ráno. Pravidelně probíhaly také individuální pohovory s dětmi i jejich rodiči. Skupiny a pohovory zajišťovali psycholog a etopedka.

V závěru programu proběhla uzavírací schůzka s dítětem, rodiči a

pracovníkem SVP. V kmenové škole se konala schůzka s dítětem, pracovníkem SVP, třídním učitelem, případně asistentem pedagoga, výchovným poradcem nebo školním psychologem. Obě schůzky si kladly za cíl zhodnotit dílčí posuny v individuálních cílech a nastavit další podmínky pro domácí prostředí i školní výchovu, aby přechod zpět z CP byl plynulý a umožnil dítěti posilovat dobré návyky v chování i školních výkonech.

5. Údaje o klientech SVP – k 30.8.2022

Počet klientů	
Ambulantní část:	263
z toho nových	131

Kapacita celodenního oddělení: 8 klientů
Počet klientů za školní rok: 19 klientů

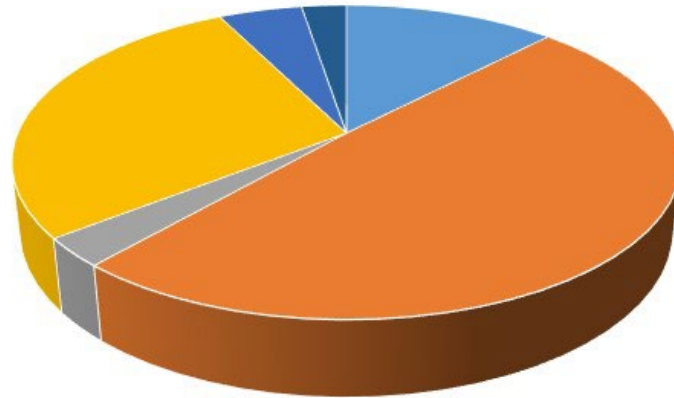
Ambulantní péče – 263 klientů

		V péči OSPOD
Brno	174	83
Brno-venkov	42	17
Ostatní	47	22

Hlavní důvod příchodu klienta do SVP

	ambulance	internát	celodenní
Rodinné problémy	33	X	1
z toho týrání a sexuální zneužívání	0	X	0
Školní problémy	133	X	14
z toho SPUCH	96	X	7
Zneužívání návykových látek	8	X	0
Osobnostní problémy	76	X	2
Prekriminální a kriminální problémy	13	X	2

Ambulance

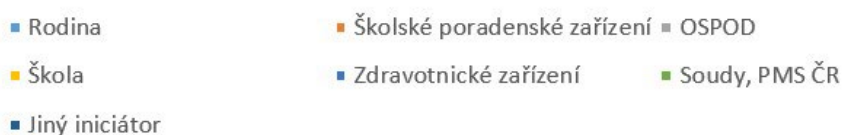
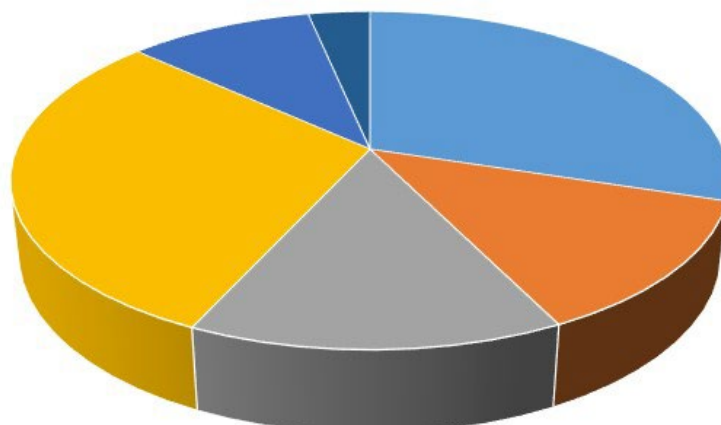

- Rodinné problémy
- Školní problémy
- Zneužívání návykových látek
- Osobnostní problémy
- Prekriminální / kriminální problémy
- Jiný důvod
- Jiný iniciátor

Iniciátor příchodu klienta do SVP

	ambulance	internát	celodenní
Klient sám	0	X	0
Rodina	63	X	3
Školské poradenské zařízení	27	X	0
OSPOD	30	X	1
Škola	63	X	11
Zdravotnické zařízení	21	X	2
Soud, PMS ČR	0	X	0
jiný	7	X	3

Ambulance

6. Údaje o pracovnících SVP k 30.8.2021

Jméno	vzdělání	zařazení	poznámka
Mgr. Bohdan Čermák	VŠ	speciální pedagog- etoped	Vedoucí SVP
Mgr. Lucie Jandová	VŠ	speciální pedagožka - učitelka	Zástupkyně vedoucího SVP, CP
Mgr.et Mgr. Jakub Tichý	VŠ	psycholog	AP, CP
Mgr. Marie Zálešáková, DiS.	VOŠ	sociální pracovníce	AP
PhDr. Kateřina Jířů	VŠ	psycholožka	AP Zástup MD
Mgr. Martin Štěpanovský	VŠ	speciální pedagog- etoped	AP
Mgr. et Mgr. Aneta Hrabovská	VŠ	speciální pedagožka- etopedka	CP, AP – zástup MD
Mgr. et Mgr. Igor Klečka		etoped	AP,
Bc. Veronika Křížková	VŠ	vychovatelka	CP
Tomáš Hrstka, DiS.	VOŠ	vychovatel	CP
neobsazeno		psycholog	AP
neobsazeno		asistent pedagoga	CP
Jarmila Tenorová	SŠ	úklid na DPP	

Celkový počet úvazků k 30.8.2021

	přepočtený počet	fyzický počet
Vedoucí SVP, etoped	1,0	1
Psycholog	3,0	2

Etoped – spec. pedagog	2,0	2
Soc. pracovnice	1,0	1
Speciální pedagog - učitel	1,0	1
Vychovatelé	2,0	2
Asistent pedagoga	1,0	0
CELKEM	11	10

V letošním roce se vrátil v červenci do zařízení po několikaleté pauze pan Mgr. Klečka, který doplnil tým po navýšení počtu úvazků o jeden. Do školní části programu se nepodařilo zatím doplnit pozici asistenta pedagoga, ze kterého v lednu odešla paní kolegyně Grossová, které bych chtěl za její práci asistentky poděkovat, pomohla velmi rozběhnout celodenní program. Tým byl posílen o pozici psychologa do ambulantního oddělení, kterého aktuálně hledáme.

7. Údaje o dalším vzdělávání zaměstnanců SVP

Celý tým absolvoval dvoudenní školení v rámci práce s dětmi nižšího školního věku Hra dětí - Mgr. G. Vykypělová a seminář vývojové psychologie zaměřený na totožnou oblast. Ten zajišťovali naši psychologové.

Paní psycholožka absolvovala Webminář: Sebepoškozování dětí (centrum prevence), Webminář: Zpětná vazba v psychoterapii (Terapie.cz), konference Praha: Komplexní vývojové trauma (Letní dům), kurz Praha: TAT a odvozené metody (Hogrefe Testcentrum).

Paní etopedka absolvovala: Práce se vztekem u dětí a dospívajících – Ratolest, z. s., Podpora práce v adlerovském přístupu - Profesní rozvoj, kazuistiky a supervize – Mansio v. o. s., Dynamika problémového chování – Mansio v. o. s., Sebepoškozování a sebevražda jako téma v rozhovoru s klientem – Peter Porubský - psychoterapie, podpora, rozvoj a Mgr. Barbara Ernest - Gestalt terapie a supervize (webinář), Sebepoškozování: proč děti dobrovolně volí bolest – Podané ruce, o.p.s. (webinář), Poruchy příjmu potravy a co o nich nevíte – Anabell.cz (webinář), Peter Pöthe: O dětech – Fortna (webinář), 3 důvody proč uvolnit řeč těla a tím podpořit komunikaci dítěte – Logotron - logopedie s úsměvem online (webinář).

Vychovatelé absolvovali Odborné vzdělávání v metodě zvládnutí vzteku – LOM Praha.

Pan etoped absolvoval: Sandplay – základní kurz pro práci s pískovištěm (Mgr. Michalčíková 8h teorie + 8 hodin sebezkušenosti), Psychoterapeutický výcvik – ukončení sebezkušenostní části, Konference Vývojové trauma aneb jak se do dětství volá, tak se z dospělosti ozývá (Letní dům, Praha), Supervize PaedDr. Michael Chytrý 5h+5h, Supervize PhDr. Andrea Lásková celkem 7h.

Pan psycholog: pokračování v teoretické části výcviku SUR, relaxační techniky při práci s dětmi, sebevražedné chování u dětí a dospívajících.

Sociální pracovnice Montessori, přednáška na téma Moudrost traumatu v kontextu závislostí.

8. Údaje o aktivitách a prezentaci SVP, spolupráce s dalšími subjekty

SVP Brno se snaží prezentovat stabilitou nabízených programů a kvalitní komunikací se zúčastněnými organizacemi v péči o klienta.

V oblasti prezentace ve školním prostředí pokračujeme v pravidelných schůzkách na půdě jednotlivých škol při návratu klientů z programů. Nárůst počtu školních psychologů umožňuje lepší odbornou spolupráci, kterou se snažíme využít ku prospěchu zejména zpětného začlenění klientů do školního prostředí po proběhlých intervencích.

Jádro prezentace zařízení nadále spočívá na osobních setkáních při řešení jednotlivých potíží klientů, jak na půdě jednotlivých škol, tak při setkáních s pracovníky OSPOD. Osobní návštěvy těchto pracovníků u jednotlivých klientů v budově střediska jsou nejen ve směru prezentačním velmi cenné a vážíme si jich. V době přesycení informacemi a různými prezentacemi považují osobní kontakt za základ možné spolupráce.

V letošním roce proběhlo 79 setkání na půdě škol.

Na podzim proběhly dvě setkání metodiků prevence v areálu střediska.

V rámci prezentace nového konceptu střediska výchovné péče Brno navštívili ambulantní pracovníci většinu škol v Brně s prezentací sloučeného zařízení.

Spolupráce s pracovníky OSPOD, pakliže jsou zapojení v práci s rodinou, je taktéž standardním bodem naší činnosti. Vzájemná otevřená informovanost s dodržením etických pravidel v oblasti informací je z našeho pohledu značně důležitá, důraz klademe na týmovost a komplexnost v rámci práce s klientem.

Pokračuje dobře navázaná spolupráce s brněnskými pedopsychiatry. Nárůst medikovaných dětí je více než zřetelný.

V letošním roce jsme opět navázali spolupráci s klienty Kociánky.

Studentské praxe jsou již součástí chodu zařízení.

Děkujeme kolegům v ubytovacích zařízeních, jejichž prostory využíváme ke krátkodobým výjezdům. Dále pak SŠ Kamenomlýnská, jmenovitě paní ředitelce Mgr. Šestákové, za pronájem prostor pro ambulantní činnost zařízení a pronájem tělocvičny.

Všem spolupracujícím subjektům bych chtěl touto formou poděkovat za práci, kterou pro děti dělají.

Výjezdové a jiné aktivity SVP

V letošním roce se v rámci celodenního programu střediska klienti účastnili 5 výjezdů. A to v měsíci září, říjnu, únoru, dubnu a červnu. Všechny uskutečněné výjezdy proběhly bez větších komplikací a splnily svůj cíl.

Dále jsme pořádali jednodenní výlety v okolí Brna – Jaderná elektrárna Dukovany, brněnská přehrada, rozhledna Holedná, Ochoz u Brna, jeskyně Pekárna, Kaprálov mlýn. Navštívili jsme Technické muzeum, Anthropos muzeum, divadlo Radost a na Vánoce jsme byli na tradiční prohlídce kostelů. Dále spolupracujeme s Kociánkou a Českým rozhlasem Brno, kde jsme mohli absolvovat exkurzi. K pohybovým aktivitám jsme využívali tělocvičnu na Střední škole Kamenomlýnská a pro další pohybové aktivity s dětmi jsme využívali park Anthropos.

Přehled výjezdů 2021 - 2022 – Celodenní program		
Termín	Místo	Cíle
21. – 23.9.2021	Čučice	Stmelení kolektivu, ohleduplnost ke druhým, nácvik sebeobsluhy, posílení fyzické zdatnosti, vzdělávání, hledání vhodných alternativ trávení volného času – hry, sportování, malování.
19.-21.10.2021	Doubravice nad Svitavou	Prohloubení skupinové soudržnosti, spolupráce a zvládání zátěžových situací, překonávání se, budování fyzické kondice. Nácvik sebeobsluhy.
15.-17.2.2022	Pustá Rybná	Stmelení kolektivu, ohleduplnost ke druhým, nácvik sebeobsluhy, posílení fyzické zdatnosti, vzdělávání, hledání vhodných alternativ trávení volného času – hry, sportování, malování.
4.-7.4.2022	Čučice	Prohloubení skupinové soudržnosti, spolupráce a zvládání zátěžových situací, překonávání se, budování fyzické kondice. Nácvik sebeobsluhy.
21-24.6.2022	Naloučany	Výjezd je v období zaměřeném na empatii, děti budou vedeny k tomu, aby více vnímali pocity druhých a to jak se s nimi ostatní cítí. Méně výrazní klienti budou během výjezdy podpořeni, výraznější se naučí brát více ohledu na druhé. Nedílnou součástí výjezdu bude zátěž ve formě celodenních výletů a celkové zapojení se do nezbytných činností při pobytu v přírodě a na chalupě. Touto formou se budeme věnovat vztahům klientů mezi sebou, prohlubování jejich pozitivních vlastností.

9. Závěr

Tento rok se nesl po dlouhé době v tónu pozitivního vývoje zařízení, po sloučení diagnostických ústavů v Brně, potažmo středisek.

Svp Brno nabízí nyní moderní koncept komplexní a ucelené péče pro klienty s poruchami chování v brněnském regionu. Tím, že došlo k navýšení počtu ambulantních pracovníků, dokážeme nyní nabízet kvalitnější i dlouhodobější péči o jednotlivé klienty.

Naše odloučené zařízení se přeorientovalo z pobytových programů pro starší děti na celodenní program pro nižší věkovou kategorii. Čímž se rozšířila působnost celého střediska i do opravdu začínajících potíží rodin. Tento včasný záchyt problému nabízí jejich menší ukotvenost v rámci rodinných stereotypů, nerozvinutí začínajících potíží i možnost udržet více klientů v běžném školním proudu.

Pro zaměstnance střediska to znamenalo dostudování postupů a technik vhodných pro tuto věkovou kategorii. V rámci celodenního programu pak hledání patřičné struktury, která by nabízela klientele dostatečné výstupy pro jejich další život.

Zapojení celého týmu do této činnosti si velmi cením, včetně intenzivního vzdělávání, stejně jako velké podpory vedení DÚ i SVP při provádění těchto změn. A to zejména v pozitivní podpoře naší práce i doplnění materiální situace zařízení, které bylo za předchozího vedení velmi zanedbáváno.

Zařízení se nadále potýká se složitou situací v oblasti působiště. Je rozděleno do dvou budov. Na Kamenomlýnské ulici v areálu školy jsme díky velké ochotě kolegů z Svp Hlinky, získali zázemí v krizovém listopadu, kdy zařízení muselo být uzavřeno, díky tlaku našeho souseda, který se odmítal dohodnout na vstupu do zařízení přes jeho část pozemků, které vlastní. Díky rychlému jednání pana ředitele, jsme se mohli již za měsíc vrátit do budovy na Veslařské ulici, alespoň pro práci v celodenním oddělení. Bohužel prozatím do vyřešení věcného břemen na příjezdovou cestu v omezeném čase.

Přecházení mezi oběma budovami bylo náročné zejména pro ambulantní pracovníky, kteří pracovali v celodenním programu. Za zvládnutí pracovních úkolů jim patří velký dík. Stejně jako ostatním zaměstnancům zařízení, kteří i v tomto turbulentním roce odváděli dobrou práci pro klienty, kteří se rozhodli pro změnu.

V Brně 9.9.2022

Mgr. Bohdan Čermák
Vedoucí zařízení